

## Μανόλιες

— ΔΙΗΓΗΜΑ —

ΤΟ παλιό μαυροπέτρινο άρχοντόσπιτο μιτοκρυβότανε στις πυκνές πρασινάδες ένός άπέραντου κήπου. Μερικά δέντρα ξενοτικά, φοινικιές, λωπιές και μανόλιες, έφταναν πιδ ψηλά κι' άπ' τή σκεπή με τόν κοκκινωπό άναμινάλε. Κι ένας τοίχος χαμηλός και χοντρός, ύψωμένος με σειρές άπό θρθια κάγγελα πού τελείωναν σέ βέλη κι' άπλωμένος σέ δυό σταυρωτούς δρόμους γεμάτους δμορφα σπίτια, καινούργια κι' άνοιχτόκαρδα, τριγύριζε τόν άπέραντο κήπο πού στό βέθος του μισοκρυβότανε τó παλιό μαυροπέτρινο άρχοντόσπιτο.

Ο ΚΗΠΟΣ αυτός, πιδ πολύ άπ' τάρχοντόσπιτο, ήταν τó βασίλειο τής Κεβής. Έκει-μέσα περνούσε τίς περισσότερες ώρες τής ημέρας τής και τής νύχτας. "Αμα τέλειωνε τή λάτρα τών λουλουδιών τής, έπιανε τó έργόχειρο· κι' άμα κουραζόταν νά πλέξη ή νά κεντά, άρχιζε τó παιχνίδι· κι' άμα βαριόταν νά τρέχη, νά πηδάη σχοινάκι ή νά κωνηγά πεταλούδες, καθόταν κι' άνοιγε ένα βιβλίο· κι' άμα δέν έβλεπε πιά νά διαβάζη, άφηνε τó βιβλίο άνοιχτό στην ποδιά τής και μάνοιχτά μάτια, καρφωμένα στό κενό, όνειρευόταν ... Πιδ πολύ άπό τάρχοντόσπιτο, ó κήπος αυτός ήταν τó βασίλειο τής Κεβής.

ΚΙ' ΗΤΑΝ τó πιδ όμορφο λουλούδι τού κήπου τής, ή βασίλισσα τών λουλουδιών του. Ένας ποιητής πού τήν έβλεπε συχνά, περνώντας κι' άπό τούς δυό δρόμους όπου άπλωνόταν ó χοντρός τοίχος με τά λεπτά κάγγελα άπό πάνω, τήν έλεγε κρίνο· γιατί' ήταν άσπρη, ψηλή και λιγερή. Μά τά μάγουλά τής θύμιζαν τά τραντάφυλλα, τά χείλη τής τά γαρούφαλα, τά μάτια τής τά γαλαζάκια και τά μαλλιά τής τίς γαζίες λουσιμένες στό φώς τού πρωϊνού ήλιου. "Όπου τά κάγγελα τού τοίχου ήταν φραγμένα άπό κλαδιά και φύλλα, οι διαβάτες κοντοστεκόταν και παραμόνευαν τήν Κεβή. Ζωντανό λουλούδι, τó πιδ όμορφο τού κήπου τής, ή βασίλισσα τών λουλουδιών του!

ΜΟΛΙΣ είχε περάσει τά δεκοχτώ τής χρόνια. Δέν πήγαινε πιά στό σχολείο, δέν έβγαινε στόν περίπατο κι' άν ήθελε κανείς νά τήν ίδη κι' έλλοϋ παρά στόν κήπο τής ή σέ κανένα παράθυρο τού άρχον-

τικού, έπρεπε νά πάη Κυριακή πρωί στη γειτονική εκκλησιά. 'Ορφανή από μητέρα, χωρίς αδέρφια, ή Κεθή ζούσε μ' ένα γέρο πατέρα, ένα γέρο θειό και μιὰ γριά βάργια. Τάμπρα γερατειά είχαν περιζωσμένα τὰ ξανθά της νειάτα. Κι' όμως ήταν πιό ζωηρή, πιό πηδηχτή, πιό τρελή, πιό χαρούμενη κι' απ' τὰ πουλιά πού γέμιζαν τόν άέρα τοῦ κήπου μέ κελαϊδήματα. Γιατί κι' ή Κεθή κελαϊδοῦσε. Κελαϊδοῦσε μιλώντας, κελαϊδοῦσε φωνάζοντας, κελαϊδοῦσε τραγουδώντας. Κανένας ποτέ δέν τήν άκουσε και δέν τήν είδε νά κλάψη. Τέτοια ήταν από μικρή· τέτοια ήταν και τώρα πού είχε περάσει τὰ δεκαχτώ της χρόνια.



ΣΤΗ γειτονική εκκλησιά, στην Κυρία τών 'Αγγέλων, πήγαινε κάθε Κυριακή πρωί κι' ο Νύσος, ο μορφονιός πού τήν άγαπούσε. 'Ανακατεμένος μέ τόν κόσμο, κάτω από τὸ μεσιανό πολυέλαιο, τήν κοίταζε στο άσασίδι της, εκεί κοντά στο παγκάρι, άντικρύ από τὸ δεσποικὸ θρόνο, στη μέση τοῦ πατέρα της και τοῦ θειοῦ της. Στην άπόλυση τή φύλαγε απέξω και τήν έπαιρνε ξοπίσω ως πού έφτανε στο δρόμο τοῦ σπιτιοῦ της. Στεκόταν εκεί και τήν έβλεπε από μακριά, ως πού έμπαινε από τήν καγγελόπορτα και χανόταν στα στριφτά στρατόνια τοῦ κήπου. 'Επειτα τραβοῦσε τὸ δρόμο του. Τίποτ' άλλο. Τολμηρός μ' δλους και μ' έλες, μόνο μέ τήν Κεθή ήταν στην άρχή δειλός ο Νύσος, ο μορφονιός πού τήν άγαπούσε.

ΜΑ τήν άγαπούσε τάχ' άληθινά; Τότες γιατί δέν τή γύρευε τοῦ πατέρα της; Νιδς ήταν, από πρώτη φαμίλια, δμορφος, πλούσιος. Κι' οί δυό του αδερφάδες, οί Νεράδες τοῦ 'Ακρωτηριοῦ όπως τις έλεγαν,

—γιατί στο 'Ακρωτήριο ήταν ή περίφημη βίλλα τους, —είχαν παντρευτή μαζί-μαζί εκείνο τὸ χρόνο. Μὰ ὁ Νούσος ὅσο μαγεμένος κι' ἄν ἦταν ἀπὸ τὰ γαλάζια μάτια τῆς Κεθῆς, δὲ θὰ κοτούσε ποτέ νὰ τῆ γυρέψῃ, ὄχι τοῦ πατέρα της πού θὰ τοῦ τὴν ἔδινε τρέχοντας, παρὰ τοῦ δικοῦ του πού δὲ θὰ τοῦ τὴν ἔδινε ποτέ. Γιατί ρωτώντας, εἶχε μάθει κι' ὁ Νούσος, —τῶλεγε δὰ ὀλη ἡ χώρα, —πὼς δὲν ἦταν νόμιμη θυγατέρα τοῦ κόντε Παύλου. Τὴν εἶχε κάμει χηριός, στὰ μεσοκοπίσματα, μὲ μιὰ καμαριέρα πού τῆ διατήρησε ἀστεφάνωτη καὶ τοῦ πέθανε στὴ γέννα. Ἔτσι ἀστεφάνωτη, σὰν τῆ μητέρα της, λογάριαζε κι' ὁ Νούσος, ἄν ἤθελε ποτές ἡ καλὴ του τύχη, νὰ χαρῆ τὴν Κεθῆ. Πού θὰ πῆ πὼς δὲν τὴν ἀγαποῦσε ἀληθινά ....

ΚΙ ὁ Νούσος εἶχε τύχη σὰ βουνό! Στὸ τέλος πρόσεξε ἡ Κεθῆ, πὼς ἓνας νιὸς πού δὲν τὸν ἤξερε ποῖος ἦταν, στὴν Ἐκκλησιὰ δὲν ἔβγαζε ἀπὸ πάνου της τὰ μάτια του κι' ὕστερα τὴν ἔπαιρνε ἑσπίσω. Ἄπὸ τότες, χωρὶς νὰ θέλῃ, τὸν κοίταζε κι' αὐτῆ. Καὶ μιὰ μέρα, χωρὶς νὰ θέλῃ πάλι, τοῦ χαμογέλασε. . . Ἔτσι ὁ Νούσος ξεθαρεύτηκε νὰ μπαλῆ καὶ στὸ δρόμο τοῦ σπιτιοῦ της καὶ νὰ τῆ φυλάῃ ἀπόξω ἀπὸ τὸν κῆπο, 'ς ἓνα μέρος πού τὰ κάγγελα ἦταν πιὸ πολὺ φραγμένα ἀπὸ κλαδιὰ καὶ φύλλα... Δὲν πέρασαν λίγα μῆνες, κι' ἓνα βράδυ, νύχτα σχεδόν, τὰ κλαδιὰ ἐκεῖνα παραμερίστηκαν ἀπὸ ἓνα κάτωσπρο χέρι, πού ὁ Νούσος τᾶρπιαξε καὶ τὸ γέμισε φιλιὰ. Μὰ εἶχε τύχη σὰ βουνό!

Ἡ ΚΕΒΗ εἶχε διαδασμένα ἓνα πληθὺς ρομάντσα, φράγκικα, φραντσέζικα ἐγγλέζικα, ὀλη τῆ βιβλιοθήκη τοῦ κόντε Παύλου. Κι' ὅσα δὲν τῆς ἔμαθαν τὰ βιβλία, τῆς τὰ εἶχε πῆ μὲ τὸ νι καὶ μὲ τὸ σίγμα ἡ βάρια της ἀπὸ δεκαπέντε χρονῶ. Δὲν ἦταν καμμιά ἀθώα κι' ἀνήξερη, ὅπως φανταζόταν ὁ ποιητῆς πού τὴν ἔλεγε κρῖνο, βλέποντας τὴν ἀνάμεσα στοὺς κρῖνους τοῦ κήπου της. Ἦξερε πολὺ καλὰ τί τὴν ἤθελε ὁ Νούσος, ὅταν τὴν παρακαλοῦσε τόσο ἐπίμονα καὶ τόσο θερμὰ νὰ τοῦ ἀνοίξῃ κανένα βράδυ τὴν καγγελόπορτα... Κι' ὅμως δὲν μπόρεσε νάντισταθῆ στὴν ἰκεσία του. Εἶπε μόνο, ὀρκίστηκε μέσα της, πὼς δὲν θὰ τὸν ἀφινε οὔτε νὰ τῆ φιλήσῃ, ἄν δὲν πῆγαινε πρῶτα νὰ τῆ γυρέψῃ τοῦ πατέρα της. Καὶ θᾶχε τῆ φρόνηση νὰ μὴν παρασυρθῆ, νὰ μὴ γελαστῆ, νὰ μὴ τὴν πάθῃ, ὅπως τὴν ἔπαθαν ἓνα πληθὺς ἄμυαλες, στὰ ρομάντσα, φράγκικα, φραντσέζικα, ἐγγλέζικα, πού εἶχε διαδασμένα.

Ο ΜΟΡΦΟΝΙΟΣ τῆς ἄρεσε. Φανταζόταν πὼς θάταν ἀνέκφραστη εὐτυχία, νὰ τὸν ἔχη κοντὰ τῆς, στὸ πλευρὸ τῆς, νύχτα μὲ φεγγάρι, κάτω ἀπὸ τὴν κρεβατίνα μὲ τὴν ὀλόανθη γιασεμιὰ ἢ μέσα στὸ κιόσκι πού τὸ τριγύριζαν κρῖνοι τῆς Παναγιᾶς κ' ἀπριλιάτικα τραντάφυλλα, νὰ τοῦ μιᾶ κρατῶντας του τὸ χέρι, νὰ τὸν κοιτάζῃ στὰ μεγάλα μαῦρα μάτια καὶ νὰ αἰστάνεται νὰ τῆς δροσίζῃ τὸ μάγουλο, θερμὴ μολοντοῦτο, ἢ γλυκειὰ του πνοή. Ἄ, βέβαια πού μπορούσε νὰ ψηφῆσῃ τὸν κίνδυνο, — τὸν κίνδυνο πού τὸν ἤξερε καλὰ, μὲ τὸ νὶ καὶ μὲ τὸ σίγμα, — γιὰ μιὰ τέτοια ἀπόλαυση, προμήνυμα τῆς ἀκόμα πιὸ μεγάλης, τῆς νόμιμης, πού αὐτὴ ἢ ἴδια θὰ τὴν ἔφερνε. Γιατὶ πὼς θὰ σπρωχνόταν νὰ πάῃ πιὸ γρήγορα στὸν πατέρα τῆς, νὰ τῇ γυρέψῃ ὁ Νύσος, ἂν δὲν ἔβλεπε κ' αὐτὸς ἀπὸ κοντὰ, ἀπὸ πολὺ κοντὰ, τὴν εὐτυχία πού θάταν πάλι τόσο μακριὰ του;... Κι' ἓνα βράδυ, μὴ νύχτα μὲ φεγγάρι, ἀφοῦ στὸ μαυροπέτρινο ἀρχοντόσπιτο κοιμήθηκαν οἱ γέροι, ἢ Κεβὴ ἀνοιξε τὴν καγγελόπορτα κι ἔμπασε στὸ βασιλεῖο τῆς τὸ μορφονιὸ πού τῆς ἄρεσε.

Οἱ μυρωδιὲς τῶν λουλουδιῶν, διαφορετικὲς κι ἀνακατωμένες, σχημάτιζαν στὸ ζωηρὸ φεγγαρόφωτο ἓνα κοντσέρτο μεθυστικὸ. Ἡ Κεβὴ τράβηξε τὸ Νύσο πρὸς τὸ κιόσκι, πού τὸ τριγύριζαν οἱ κρῖνοι τῆς Παναγιᾶς καὶ τὰπριλιάτικα τραντάφυλλα. Ἐκεῖ ἦταν τὸ πιὸ πυκνὸ, τὸ πιο προφυλαγμένο ἀπὸ ἀδιάκριτο ἢ βάσκανο μάτι μέρος τοῦ κήπου. Ἐκεῖ ἦταν ἀκόμα τὸ κορύφωμα τοῦ μυριστικοῦ πανηγυριοῦ. Ἄχ, τί ὠραία!.. Μπῆκαν μέσα, κάθισαν πλάι — πλάι στὸ ψάθινο καναπέδακι καὶ, χεροπιασμένοι ἀπὸ τὴ στιγμή πού ἀνταμώθηκαν, ἔστησαν τὰ κεφάλια τους ἀντικρυστά, γιὰ νὰ κοιτάζονται — μὲ τὶ λατρεία, Θέ μου! — στὰ μάτια. Ὁ νιὸς φοροῦσε σκοῦρα κι ἢ κοπελλιὰ ὀλόασπρα. Μὰ οἱ ἀχτίδες τοῦ φεγγαριοῦ, ἀπὸ τὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο, τοὺς τύλιγαν, τοὺς μαγνάδιζαν, τοὺς ἀσήμωναν, τοὺς ἐξαῦλωναν καὶ τοὺς δυό. Κι ἀπόξω, οἱ μυρωδιὲς τῶν λουλουδιῶν, μακρινές, κοντινές, διαφορετικὲς κι ἀνακατωμένες, ἐξακολουθοῦσαν στὸ ζωηρὸ φεγγαρόφωτο τὸ κοντσέρτο μεθυστικὸ. . .

ΚΑΘΩΣ τῆς κρατοῦσε τὰ δυὸ χέρια, — χέρια χιλιοφιλημένα ἀπὸ πρῖν, — ὁ Νύσος τὴν τράβηξε ξαφνικὰ κοντὰ του καί, προτεινοντας σφιγμένα τὰ χεῖλη, τῆς γύρεψε ἑναγώνια, λαχταριστὰ κι ἄφωνα, ἓνα φιλὶ στὸ στόμα. Τρόμαξε κείνη καὶ τινάχτηκε πίσω. «Ἄ, ὄχι!..» Ὁ Νύσος συνῆρθε, μαζεύτηκε καὶ σύχασε λίγες στιγμές. Μὰ τὸ κοντσέρ-

το τῶν λουλουδιῶν τὸν μεθοῦσε, τὸν τρέλαινε. Ἄδύνατο νὰ βασταχτῆ κοντά της, μέσα σὲ τόσους κρίνους τῆς Παναγιᾶς καὶ σὲ τόσ' ἀπριλιάτικα τραντάφυλλα! Καὶ μὲ τοὺς πιὸ ἀγνούς, τοὺς πιὸ ἀγίους σκοποῦς ἂν ἔμπαινε σ' ἐκεῖνο τὸν κῆπο, δὲν θὰ κρατιόταν περισσότερο. Καὶ πάλι σὲ λίγο, καθὼς τῆς ἔσφιγγε πάντα τὰ δυὸ χέρια, τὴν τράβηξε ξαφνικά, δυνατὰ καί, μ' ἐναγώνια χεῖλη, ἄφωνα, τῆς ξαναγύρεψε ἕνα φιλι στὸ στόμα.

ΜΑ καὶ τῆς Κεβῆς τῆς χρειάστηκε τώρα περισσότερη δύναμη γιὰ νὰ τραβηχτῆ καὶ νὰ τοῦ πῆ «ἔχι!» Ὅχι γιατί τὴν εἶχε τραβήξει ὁ μεθυσμένος νιὸς πιὸ δυνατὰ, πρὸς γιὰτι καὶ αὐτὴ εἶχε ἀρχίσει νὰ μεθᾶη κοντά του. Τόσοι κρίνοι τῆς Παναγιᾶς! Τόσ' ἀπριλιάτικα τραντάφυλλα!.. Δὲν ἔκαμε καλὰ νὰ διαλέξῃ τὸ κίσκι γιὰ τὸ νυχτερινὸ αὐτὸ ἀντάμωμα, τὸ πρῶτο. Καλύτερα νὰ τὸν πήγαινε νὰ καθήσουν κάτω ἀπ' τὴν κρεβατινα τῆς ὀλοκνθῆς γιουσεμιᾶς. Κι ἐκεῖ θάταν τὸ ἴδιο ὠραῖα. Μὰ τὰ κίμμένα τὰ γιουσεμιᾶ, τὰ φτενοκάμωτα, τὰ ἰσχνά, τὰ μικρούλια, δὲν χύνουν τόσο βαρειά, τόσο συνταραχτικὴ μυρωδιά. Ἐνῶ ἐδῶ, μὲ τοὺς μεγάλους, τοὺς ἀψηλούς, τοὺς παχύφυλλους κρίνους καὶ μὲ τὰ μεγάλα, τὰ ὀλοκόκκινα, τὰ πύρινα τραντάφυλλα,—ἄμετρητα ἐρεθιστικὰ λιθανιστήρια,—αἰσθανόταν πὼς ἂν καὶ τρίτη φορὰ ὁ Νύσος τῆς γύρευε φιλι στὸ στόμα, δὲ θάβρισκε δύναμη νὰ τραβηχτῆ καὶ νὰ τοῦ πῆ ἔχι...

« — ΠΑΜΕ ἀπὸ δῶ ; — Ποῦ ; — Στὴ γιουσεμιᾶ. — Πᾶμε ! » Τὴν ἀκολούθησε στὰ στρατόνια καὶ στάθηκε μαζί της κάτω ἀπ' τὴν ἀψιδωτὴ κρεβατινα τῆς γιουσεμιᾶς. Ναι, κι' ἐδῶ εἶναι ὠραῖα... Μόνο ποῦ τάντικρινὰ κάγγελα τοῦ περίτοιχου δὲν ἦταν ἀρκετὰ σκεπασμένα μὲ κλαδικὰ καὶ μὲ φύλλα, καὶ ποῦ κάτω ἀπ' τὴν κρεβατινα δὲν εἶχε κανένα καναπεδάκι. Ἐκάθησαν σὲ δυὸ σκαμνιά χαμηλὰ χωρὶς ράχες. Ἦταν ἀπ' τὰν ἄσβολα αὐτὰ σκαμνιά; Ἦταν ὁ φόβος μὴν περνοῦσε κανένας παρορίτης καὶ τοὺς ἔβλεπε ἀπὸ τὰ κάγγελα ; Ἦταν ἡ γλυκειά, ἡ ναρκωτικὴ, ἡ κατευναστικὴ μυρωδιὰ τῶν γιουσεμιῶν; Ποιὸς ξέρει!.. Ὁ Νύσος ὁμως κάθησε ἤσυχος. Τῆς γλυκομιλοῦσε μόνο καὶ τῆς φιλοῦσε κάπου κάπου τῶνα χέρι ποῦ τῆς κράταγε. Τῆς ἔλεγε — τί ἄλλο;— πὼς τὴν ἀγαπάει πολὺ, πάρα πολὺ. Μὰ οὔτε μιὰ φορὰ ἐν τῆς γύρευε φιλι στὸ στόμα. Μόνο ποῦ βρέθηκε γρήγορα τὴ γιουσεμιᾶ. Καὶ μιὰ στιγμή ποῦ ξεψύχησε στὴ μεγάλη γαλήνη κι' ἡ ὀμιλία τους, τῆς ἐπρόεινε τὴν ὥρα : « — Πᾶμε ἀπὸ δῶ ; — Ποῦ ; — Στὸ κίσκι. — Πᾶμε ! »

ΑΥΤΟ γινόταν κάθε δέκα λεπτά τῆς ὥρας. Μόλις τὸν ἔβλεπε νά-  
γριεύῃ κι αἰσθανόταν πὼς δὲ θάχε τῆ δύναμη νά τοῦ ἀρνηθῆ τὸ  
φιλί, ἡ Κεθὴ σηκωνόταν καὶ τοῦλεγε νά πᾶνε στὴν κρεββατίνα. Κι'  
ἕνα βαριόταν ὁ Νύσος τῆ χουνωτικῆ μυρωδιά, πού ἔκανε νά ξεψυχᾷ  
κι' ἡ ὀμίλια, τῆς ἔλεγε νά πᾶνε στὸ κιόσκι. Ἐπὶ τὰ φτενοκάμωτα,  
τὰ μικρούλικα γιασεμιά, περνοῦσαν στοὺς θεριεμένους κρίνους τῆς  
Παναγιᾶς καὶ στ' ἀπριλιάτικα τραντάφυλλα. Καὶ πάλι, ἀπὸ τὸ ἐπικίν-  
δυνο κιόσκι στὴν ἄβλαβη κρεββατίνα. Μιὰ μεθοῦσαν, ἀναθαν, ἀποτρε-  
λαινόταν, ἔτοιμοι νά σμίξουν τὰ φλογερά χεῖλη ἔς ἓν' ἀτέλειωτο  
φιλί· καὶ μιὰ ἠσύχαζαν, γαλήνευαν, φρονίμευαν κι' ἔβρισκαν ἀρκετὴ  
εὐτυχία στὸ ἀπλὸ — μὰ μὲ πόση λατρεία, Θεέ μου! — χειροφίλημα.  
Κι αὐτὸ γινόταν κάθε δέκα λεπτά τῆς ὥρας.

ΠΑΡΑΞΕΝΟ εἶναι πὼς καὶ μονάχη τῆς ὑτέρα στὸν κῆπο, ἡ Κεθὴ  
αἰσθανόταν τὰ ἴδια τῆς πρώτης ἐρωτικῆς τῆς νυχτιᾶς. Κοντὰ στοὺς  
κρίνους τῆς Παναγιᾶς καὶ στάπριλιάτικα τραντάφυλλα πού περικύ-  
κλωναν τὸ κιόσκι, συλλογιζόταν ἐν Νύσο μ' ἐξέγερση, μὲ πόθο σαρ-  
κικὸ καὶ μετάνοιωνε πού τοῦ δειχτήκε τόσο ἄγρια — τί τρέλα! — καὶ  
τὸν ἔρησε νά φύγῃ χωρὶς φιλί. Καὶ πάλι, κάτω ἀπὸ τὰ γιασεμιά πού  
χιονοστόλιζαν τὴν ἀψιδωτὴ κρεββατίνα, ὁ σαρκικός τῆς πόθος ἀποκοι-  
μιόταν κι' ἔλεγε πὼς θάκανε ἀληθινὴ τρέλα ἂν δεχόταν τὸ φιλί στὸ  
στόμα πού θάφερνε τόσα. . Μέρους βίασαξε αὐτό. Στὸ κιόσκι ἡ Κεθὴ  
τρελαινόταν καὶ στὴν κρεββατίνα φρονίμευε. Μοναχὴ τῆς στὸν κῆπο,  
αἰσθανόταν τὰ ἴδια τῆς πρώτης ἐρωτικῆς τῆς νυχτιᾶς.

Τ' ΕἶΝΑΙ κι' αὐτὰς οἱ μυρωδιές! συλλογιζόταν ἐκεῖ πού λάτρευε τὰ  
λουλούδια τῆς. Κάθε λουλούδι μὲ τὴ μυρωδιά του, καὶ κάθε μυρωδιὰ  
λουλουδιοῦ, τόσο ταιριαστὴ μὲ τὴν ὄψη του, μὲ τὸ χρῶμα του, μὲ τὸ  
σχέδιό του, νά σοῦ γεννᾷ κι' ἀπὸ ἓνα αἰσθημα διαφορετικὸ! Κολ-  
ταξε ἀπὸ κοντὰ τοὺς κρίνους τῆς Παναγιᾶς. Πὼς νά μὴ σ' ἐρεθίξῃ, νά  
μὴ σ' ἀναστατώνῃ ἡ μυρωδιά τους, πού λὲς κι ἦταν καμωμένοι ἀπὸ  
σάρκα ζωντανή! Κι' ἐκεῖνος ὁ κατακίτρινος σπόρος στὴ μέση τοῦ κά-  
τασπρου γυαλιστεροῦ χωνιοῦ, πού σὲ τραβοῦσε, σὲ τραβοῦσε νά τοὺς  
μυρίσῃς, γιὰ νά σοῦ κιτρινίσῃ τὴ μύτη! . . Καὶ τὰ τραντάφυλλα  
πάλι, τί πειρασμὸς μὲ τὸ ζωηρό τους χρῶμα τὸ χτυπητὸ καὶ μὲ τὸ  
σχέδιο τὸ ἐμφυχωμένο. Μερικὰ μάλιστα τῆς φαινόταν πὼς τὴν κοι-  
τάζουν σὰν ἀληθινὰ κοκκινομάγουλα, πονηρά, ξαναμμένα προσωπά-  
κια, μὲ κίτρινα ματάκια δακρυσμένα ἀπὸ δροσιά. Ἐνῶ τὰ καίμενα τὰ

γιασεμιά, ισχνά, άσαρκα, σχεδόν άϋλα, δέν ήταν παρά μόνο ψυχές, — άγνές ψυχούλες και λευκές σαν παιδιών. Τέτοια κι' ή μυρωδιά τους : λευκή, λεπτή, άγνή κι' ειρηνική. . - Τ' είναι κι' αυτές οι μυρωδιές ! συλλογιζόταν.

ΚΑΙ κοίταζε μάνησυχία τις άψηλές μαϊόλιες, που στους πιό χαμηλούς τους κλώνους τὰ πρώτα λουλούδια ήταν έτοιμα νάνοίξουν. Έκεινα κι' αν ήταν ! Δέκα κρίνοι ζυμωμένοι μαζί, μόλις θάκαναν ένα λουλούδι τής μανόλιας. Κι' ένα μόνο άνοιχτό μέσα στον κήπο, σκέπαζε με τή φοβερή μυρωδιά του όλες τις άλλες μυρωδιές. ΈΗ πιό δυνατή νότα στο μυριστικό κοντζέρτο, τὸ μεγαλύτερο όργανο στην άνθιση όρχήστρα τοῦ κήπου. Και τὰ πελώρια σαρκόφυλλα τής μανόλιας, άσπροκίτρινα κι' άσπρορόδινα, έμοιαζαν με σάρκα νέα, μεστή, σφιχτή, σφριγηλή, με σάρκα που τή φλογίζουν οι σφοδρότεροι πόθοι. Τέτοια κι' ή μυρωδιά τοῦ γιγάντιου λουλουδιού, τοῦ πιό μεγάλου άπ' όλα τὰ λουλούδια... ΈΗ Κεβή τὸ θυμόταν καλά άπό τις περασμένες άνοιξεις και τὸ συλλογιζόταν. Άλλο πράμμα τήν έπιανε κάθε φορά που τὰ θεόρατα ξενοτικά δέντρα — δυὸ ήταν στον κήπο, — γέμιζαν με γιγαντολούουδα. Οὔτε νὰ πλέξη μπορούσε, οὔτε νὰ κεντήση, οὔτε νὰ διαβάση. Καθότανε μόνο και μ' άνοιχτά μάτια όνειρευόταν. Τὰ όνειρ' αυτά τής αναστάτωναν τήν ψυχή κι' έκαναν τὸ παρθενικό της κορμί νάντριχιάζη όλο ... Τι θα γινόταν, αν πήγαινε πάλι καμμιά νύχτα ὁ Νύσος, όταν ή μυρωδιά τής μανόλιας θα σκέπαζε όλες τις άλλες μυρωδιές ; Και τοῦ τὸ είχε τάξει με τὰ πολλά του θερμοπαράκαλια. Γι' αυτό κοίταζε μ' άνησυχία τὰ ψηλά δέντρα, που στους χαμηλούς τους κλώνους τὰ πρώτα λουλούδια ήταν έτοιμα νάνοίξουν.

Ο ΝΥΣΟΣ πήγαινε πάντα με τὸ σκοπό του : Νὰ χαρή τήν όμορφη Κεβή άστεφάνωτη, όπως ὁ πατέρας της είχε χαρή τή μητέρα της. Ήξερε τώρα. Και δέν βιαζόταν καθόλου ὁ Νύσος, δέν άνυπομονούσε. Είχε πείρα 'ς αυτά ὁ μορφονιός και θυμόταν πώς άγάλι-γάλι γίνεται ή άγουρίδα μέλι και πώς τὸ μήλο πάντα κάτω άπ' τή μηλιά θα πέση. Και νά' εκείνη τή νύχτα, ή Κεβή τοῦ άνοιξε πάλι τήν καγγελόπορτα. Σάν τήν άλλη φορά, κάθησαν πρώτα στοῦ κίόσι. Και σαν τήν άλλη φορά, μόλις άγρίψε ὁ νέος, εκείνη τὸν τράβηξε νὰ τὸν μερώση στη γιασεμιά. Μά τοῦ κάκου ! Δυὸ λουλούδια τής μανόλιας, που είχαν άνοιξει ίσα-ίσα εκείνη τή νύχτα, κυριαρχούσαν 'ς όλο τὸν κήπο κι' έπνιγαν πρώτα-πρώτα τήν άγνή μυρωδιά τῶν γιασεμιών.

Κάτω ἀπ' τὴν κρεββατίνα, ὁ Νύσος τῆς ξαναγύριψε τὸ φιλι στὸ στόμα. Κι ἡ Κεβή, τὸ ἴδιο μεθυσμένη, δὲ βρῆκε τὴ δύναμη νὰ τοῦ τὸ ἀρνηθῆ. Κόλλησαν τὰ χεῖλη τους, ὅμοια μὲ δυὸ ἄλυκα λουλούδια, ἔς ἔν' ἀτέλειωτο φιλι. Τὸ πρῶτο ἔφερε τὸ δεύτερο καὶ τὸ δεύτερο ἔφερε τὸ τρίτο... Ἐπειτα εἶδαν πὼς τὰ σκαμινὰ ποὺ καθόνταν, δὲν τοὺς χωροῦσαν. Μιά στιγμή, καθὼς πάλευαν ἀγκαλιασμένοι, λίγο ἔλειψε νὰ ξαπλωθοῦν. Κι ὁ Νύσος τὴν ἀρπαξε τότε μὲ στιβαρὰ χέρια καὶ τὴν ἀνάγκασε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ στὸ κιόσκι. Ἦξερε τώρα. Καὶ πῆγαινε μὲ τὸ σκοπὸ του...

ΣΤΟ κιόσκι, τὸ ψάθινο καναπεδάκι τοὺς χωροῦσε καλά· καὶ τὰ λουλούδια τῆς μανόλιας, κοντινότερα κει, σκορποῦσαν πιδ μεθυστικὴ μυρωδιά. Ὁ Νύσος, μεθυσμένος κι ἀπὸ τὰ φιλιὰ, ἀγρίεψε ὅσο ποτέ. Μὰ στὸ μεγάλο κίνδυνο, ἡ Κεβή ξαναβρῆκε ἔλη της τὴ δύναμη. Τὸν ἐσπρωξε καὶ τοῦ φώναξε: «—Ὅχι αὐτό, ὄχι!.. Κάθησε τώρα φρόνιμα!—Μὰ γιατί, τῆς παραπονέθηκε· ἐγώ... ἐγὼ ποὺ πεθαίνω γιὰ σένα;—Ἄν πεθαίνης γιὰ μένα, νὰ μὲ γυρέψῃς τοῦ πατέρα μου! Καὶ τότες δεῖ θέλης. Γιατί κι ἐγὼ γιὰ σένα πεθαίνω.—Καλά...» Κι ὁ Νύσος, μὲ τὸ σκοπὸ του πάντα, τραβήχτηκε ἀκόμα πιδ πέρα ἀπὸ κει ποὺ τὸν εἶχε στείλει τὸ σπρώξιμό της. Ἐκείνη, στὴν ἄλλη ἄκρη. Καθόνταν τώρα χωρὶς νάχουν πιεσμένα τὰ χέρια, χωρὶς νάγγιζονται κἄν. Στὸ κιόσκι, τὸ ψάθινο καναπεδάκι τοὺς χωροῦσε καλά.

«—ΚΑΙ νομίζεις πὼς, ἂν μπορούσα, δὲ θὰ σ' εἶχα κιόλα γυρμένη;—Καὶ γιατί δὲ μπορείς; Ἐγὼ ξέρω πὼς μπορείς. Ὁ πατέρας σου σ' ἔχει μονάκριβο, κανακάρη κι' οἱ δυὸ σου ἀδερφὲς παντρεύτηκαν τοῦτο τὸ χρόνο μαζί.—Σωστὰ ὅλ' αὐτά, μὰ εἶναι στή μέση κάτι ποὺ μ' ἐμποδίζει. Ὅχι ἐμένα, παρὰ τὸν πατέρα μου.—Τί πράμμα;—Εἶναι μυστικό.—Θέλω νὰ τὸ μάθω.—Δὲ μπορῶ νὰ στὸ πῶ.—Τότε δὲ μάγαπᾷς.—Πεθαίνω γιὰ σένα!—Πές μου το!—Ἐσο μάγαπᾷς;—Ἄλλο τόσο. Ἴσως πιδ πολὺ σάγαπῶ ἐγώ.—Κί' ἂν ἔδλεπες, ἂν πειθόσουν κι' ἡ ἴδια πὼς ἀληθινὰ δὲ μπορῶ νὰ σὲ γυρέψω, θὰ μάγαποῦσες ἀκόμα;—Μὰ γιὰ ποῖδ τότες σκοπὸ;—Γιὰ τὴν ἀγάπη μονάχα, γιὰ τὴν εὐτυχία ποὺ χαρίζει ἡ ἀγάπη. Δὲν ἐστεφανώθηκαν ὅλοι ὅσοι ἀγαπήθηκαν στὸν κόσμον!—Δὲν ἐνώθηκαν ὅμως καὶ δὲν ἐγνώρισαν τὴν εὐτυχία τῆς ἀγάπης τους.—Ἐνώθηκαν καὶ τὴν ἐγνώρισαν πολλοί. Καὶ πρῶτοι ὁ πατέρας σου κι' ἡ μητέρα σου.—Τίς λέει! Ὁ πατέρας μου κι' ἡ μητέρα μου δὲν ἦταν στεφανωμένοι;—Ὅχι. Ἐτσι ζοῦσαν, ἔτσι ἐζῆσαν. Γώπησε



κρυφά τῆ βάγια σου, νά σοῦ τὸ πῆ.—<sup>α</sup>Α!!... Θέ μου!...—Αὐτὸ εἶναι τὸ μυστικόν, ποῦ σοῦ τὸ εἶπα γιατί ἔπρεπε νά σοῦ τὸ πῶ. Τί σώπασες; Βλέπεις τώρα γιατί δὲ μπορῶ νά σέ γυρέψω. Ἄν μπορούσα, θὰ σέ εἶχα κιόλα γυρεμένην..

ΕΒΓΑΑΕ τις φωνές, χωρίς νά τῆ μέλῃ οὔτε ἂν ἄκουγε ἢ γειτονιά, οὔτε ἂν ξυπνοῦσαν οἱ γέροι: «—Φεύγα!... φεύγ' ἀπὸ κοντά μου! Φεύγ' ἀπὸ δῶ μέσα, ψεύτη! παλιάνθρωπε! ἄτιμε!...» Ὅλες εἰ μανόλιες τοῦ κόσμου νάνοιγαν, θὰ τῆς ἦταν ἀδιάφορο ἐκείνη τῆ στιγμῆ. Αἰστάνθηκε ἀμέσως τὴν ἐρωτικὴ τῆς φλόγα νά σβύνη καὶ τὴν ἀγάπη τῆς νά γίνεταί μίσος γιὰ ἐκεῖνον ποῦ σοφίστηκε μιά τέτοια ψευτιά γιὰ νά φτάσῃ στὸν ἄτιμο σκοπὸ του. Ἐν' ἀπνούχτερο μισοφέγγαρο, κόκκινο, ἄγριο, μόλις εἶχε σηκωθῆ ἐκείνη τὴν ὥρα κι' ἐκοκκίνιζε ἄγρια ἄδῶ κι' ἐκεῖ τὰ ψυχρὰ σκοτάδια τοῦ κήπου. Τὸν ἔπιασε μανιασμένη, τὸν σήκωσε, τὸν ἔβγαλε ἀπὸ τὸ κιόσκι, τὸν τράβηξε, τὸν ἔσπρωξε πρὸς τὴν καγγελόπορτα, τὸν πέταξε στὸ δρόμο καὶ τοῦ βρόντηξε πίσω του τὸ πορτόφυλλο. Κι' ἐξακολούθησε ἀκόμα νά τὸν διώχνῃ καὶ νά τὸν βρίζῃ μὲ φωνές, χωρίς νά τῆ μέλῃ οὔτε ἂν ἄκουγε ἢ γειτονιά, οὔτε ἂν ξυπνοῦσαν οἱ γέροι.

«—ΡΩΤΗΣΕ τῆ βάγια», τῆς εἶπε φεύγοντας ὁ Νύσος, χωρίς νά θυμώσῃ καθόλου μὰ καὶ χωρίς νάπελπιστῆ. «Ρώτησε τῆ βάγια. Καὶ θὰ ἰδῆς πὼς δὲ σοῦ εἶπα παρὰ τὴν ἀλήθεια.—<sup>α</sup>Ατιμε!— Μὴ φωνάζῃς! Δὲν εἶμαι ἄτιμος. Σάγάπησα μόνο πολύ. Ἄμα ἰδῆς πὼς δὲν εἶμαι καὶ ψεύτης, θὰ μὲ ξαναγαπήσῃς καὶ σύ, καὶ θὰ ἐνωθοῦμε, καὶ θὰ ζήσουμε, ἔπως ὁ πατέρας σου κι' ἡ μητέρα σου!»— «Κακοῦργε!... φεύγα, μὴ σὲ σκοτώσω!» Κι' ἔσκυψε, νά σηκώσῃ πέτρα, νά τοῦ τὴν πετάξῃ. Μὰ δὲ βρῆκε παρὰ τὰ χαλικάκια τοῦ στρατονιοῦ. Καὶ σκύβοντας, ἄκουσε τὸ Νύσο ποῦ ξεκίνησε τρέχοντας σὰ νά τὸν κυνηγοῦσαν. Μὲ τὴν ἴδια γρηγοράδα, μ' ἀπὸ διάφορο κίνητρο, ἔτρεξε κι' αὐτὴ στὸ σπίτι καὶ μπῆκε σὰ θύελλα σὲ μιά κάμαρα, δίπλα στὴ δική τῆς, γιὰ νά ξυπνίσῃ καὶ νά ρωτήσῃ τῆ βάγια.

...« ΠΕΣ μου ὅλη τὴν ἀλήθεια!... Πές μου ἀμέσως, τώρα, στὴ στιγμῆ, γιατί μὲ σένα θὰ ξεθυμάνω!... — ὦ, δυστυχία μου! ὦ, μεγάλη μου συμφορά!... — Ἄσε τις κλαοῦρες, βάγια, καὶ πές μου. Θὰ τὸ μετανοήσῃς!... — Μὰ ποῖος, ποῖος, νά σὲ χαρῶ, πῆγε νά σοῦ πῆ τέτοια πράγματα;— Δὲν εἶναι δική σου δουλειά. Ὅποιος κι' ἄ μού τᾶπε, ἐγὼ δὲ θὰ τὰ πιστέψω ἂν δὲν τᾶκούσω κι' ἀπὸ σένα. .: Ἐλα, λέγε!»

Κεθή μου, Κεβούλα μου, κυρά μου!—'Εκείνο ποῦ σοῦ λέω!... 'Ο πατέρας μου τὴ μητέρα μου τὴν εἶχε ἔτσι; Καὶ πέθανε τότες ποῦ γέννησε μένα, ἀστεφάνωτη;—Μεγάλη μου συφορά!—Βάγια! ἦ μοῦ λές ἦ γκρεμίζουμαι ἀπὸ τὸ παραθύρι!» Κι' ἡ Κεθή θρρησε στὸ παράθυρο καὶ τάνοιξε. —«Στάσου! τῆς φώναξε τότες ἡ βάγια. Στάσου καὶ θὰ σοῦ πῶ ἔλη τὴν ἀλήθεια!...»

ΝΑΙ, ψέμμα δὲν τῆς εἶχε πῆ τὸ κακὸ ἐκεῖνο στόμα, ἐποιοῦ κ' ἂν ἦταν. 'Ο κόντε Παῦλος δὲν εἶχε προκάμει νὰ στεφανωθῆ, ὅπως λογάριαζε, τὴ δύστυχη τὴ μητέρα της. Τοῦ πέθανε γεννῶντας τὴν Κεθή τους. Καμαριέρα τὴν εἶχαν πρῶτα στὸ σπίτι, πολὺ ὁμορφη, ξανθὴ καὶ γαλανὴ σὰν τὴ θυγατέρα της. Κι ὁ κόντες, χηρευάμενος τότες καί, ὅπως νὰ πῆς, νέος ἀκόμα, τὴν ἀγάπησε καὶ τὴν ἔλαβε. Δὲν εἶχε σκοπὸ ἐξαρχῆς νὰ τὴν κἀνῃ γυναίκα του. "Ὅπως νὰ πῆς, μιὰ παρακατινὴ... "Ἄλλο ἦταν ὕστερα, ποῦ τοῦκανε παιδί. Θὰ τὴ στεφάνωνε, τῆς τῶχε τάξει χίλιες φορές. Καὶ πολὺ, πολὺ πικράθηκε ὁ καϊμένος, σὰν τὴν ἔχασε. "Ὅστοςο ἔτσι τὴν εἶχε. Ψέμμα δὲν τῆς εἶχε πῆ τὸ κακὸ ἐκεῖνο στόμα, ἐποιοῦ κ' ἂν ἦταν. . .

ΑΠΟΜΕΙΝΕ βαθιοσυλλογισμένη. Ἀπὸ τὸ παράθυρο ποῦ εἶχε ἀνοίξει, τὸ κόκκινο μισοφέγγαρο τῆς ἔχυνε τίς ἄγριες ἀχτίδες του καὶ οἱ μανόλιες τὴν ἐρεθιστικὴ μυρωδιὰ τους. Κι' ἦταν τόσο ταιριαστὲς ἡ μυρωδιὰ μὲ τίς ἀχτίδες, ποῦ θ'ἄλεγεσ πῶς μύριζ' ἔτσι ἐκεῖνο τὸ μισοφέγγαρο.. "Ὑστερα ἡ Κεθὴ ρώτησε μὲ θυμὸ: «—'Εγὼ λοιπὸν εἶμαι μούλα;» Καὶ χωρὶς νὰ περιμένῃ τὴν ἀπόκριση τῆς βάγιας, ἐξακολούθησε: «—Καὶ γι' αὐτὸ ὁ πατέρας μου μὲ κρύθει ἀπὸ τὸν κόσμο;.. Γι' αὐτὸ δὲ μὲ πηγαίνει πουθενά;.. Γι' αὐτὸ μὲ τράδηξε κι' ἀπο τὸ σκολεϊό, πρὶν γίνω δέκα χρονῶν;... Γι' αὐτὸ ξὲν ξέρω παρὰ μιὰ ἐκκλησία;.. Γι' αὐτὸ δὲν πατεῖ ἐδῶ - μέσα ψυχὴ, οὔτε συγγενῆς, οὔτε φίλος, ἐξὸν ἀπὸ τὸν παπᾶ - Στέφανο;.. Γι' αὐτὸ εἶμαι κλεισμένη σὲ τοῦτο τὸ μαῦρο σπίτι, σὰ σὲ μοναστήρι, σὲ φυλακὴ;...» Στάθηκε μιὰ στιγμὴ, ἐνῶ ἡ βάγια ἀμίλητη, — τί νὰ πῆ κι' αὐτὴ ἡ δόλια!—κουνοῦσε τὸ κεφάλι της. "Ἐπειτα ἡ Κεθὴ δάγκασε τὸ δάχτυλό της μὲ λύσσα καὶ εἶπε: «—Καλά, καλά!... "Ἄς τονε, ἄς τονε τὸν πατέρα μου καὶ θὰ τοῦ δεῖξω ἐγὼ. 'Ἐσὺ μὴ τοῦ πῆς λέξη.» Κι' ἀπόμεινε πάλι βαθιοσυλλογισμένη.

ἮΤΑΝ γι' αὐτὴ μιὰ νύχτα φοδερὴ, — ἡ πρώτη νύχτα ποῦ τὴν περνοῦσε ἄγρυπνη στὴ ζωὴ της. Συλλογιζότανε χίλια-δυό, ποῦ ἔλα

της έκαναν θυμό και πόνο. Και κάθε τόσο μурμουρίζε: «Καλά! καλά!» Άς τονε και θά του δείξω εγώ!» Τί είχε σκοπό τάχα να κάμη; Δέν τ'όφερε ακόμα ούτ' αυτή ή ίδια. Μά θάταν κάτι μεγάλο, τρομερό, ανεπανόρθωτο. Κάτι που θάκανε ελο τον κόσμο να μιλήση γι' αυτή, κάτι που θάδειχνε του πατέρα της πώς άδικα την έκρυβε τόσον καιρό. Μπορεί και να ξεπόρτιζε, να τουφρευγε, μπορεί και να σκοτωνόταν. Δέν ήξερε ακόμα παρὰ πώς κάτι έπρεπε να κάμη, που θά τ'όκανε. Έτσι πέρασε τή φοβερή νύχτα, τήν πρώτη νύχτα που την περνούσε άγρυπνη στη ζωή της.

«—ΑΧ, οί μανόλιες!... οί μανόλιες!...» φώναξε άθελα τὸ πρωτό, μόλις διαπλάτωσε με όρμητή τις γρίλλιες του άψηλου της παραθύρου. Ήταν άργά. Τά χαράματα μόνο είχε νικήσει τον πόνο της ο ύπνος. Και τώρα ο ήλιος, άνεβασμένος ως τήν κορφή σχεδόν του γαλανού άνοιξιάτικου θόλου, πλημμυρούσε με τὸ φώς του τον κήπο κι' έχρύσωνε τις μανόλιες, πελώριες, σάρκινες, λαμπρές σαν ανθρώπινα στήθη, μπράτσα, μεριά, άπόκρυφα μέλη, που γυμνά κι' άδιάντροπα ήλιαζόνταν. Πέντε, όχτώ, δέκα λουλούδια είχαν άνοιξει, και στά δυο δέντρα μαζί, τή μυστική έκεινη νύχτα. Τή μυρωδιά που σκορπούσαν, θά τήν αισθανόταν και νεκρός. Γυμνή μυρωδιά κι' άδιάντροπη, πλημμύριζε όρμητικά τήν Κεθή, ως τὰ βελύχτερα της ψυχής της. Και μαγεμένη ροφούσε τον άέρα κι' άναστέναζε ήδονικά: "Αχ, οί μανόλιες!... οί μανόλιες!...

ΝΑ λοιπόν που ύπήρχε ακόμα γι' αυτήν εὐτυχία, κι ίσα-ίσα που με τήν εὐτυχία της θά έκδικιόταν τον πατέρα της! Τί άλλο καλύτερο μπορούσε να βρή; .. "Όχι, όχι, ούτε θά ξεπόρτιζε, ούτε θά σκοτωνόταν! Αὐτά τὰ συλλογίστηκε μιὰ στιγμή στην τρέλα και στο άλλάλιασμα της φοβερής της νύχτας. Θά ζούσε! Και θά ζούσε στο σπίτι της. "Όπως έζησε κι ή μητέρα της, ή άστεφάνωτη κι εὐτυχισμένη. "Όπως έζησε ακόμα κι ο πατέρας της, που δέν μπορούσε να κάμη γυναίκα του μιὰ παρακατινή, μιὰ καμαριέρα, τή χαιρόταν όμως. Έτσι κι ο Νύσος δέν μπορούσε να πάρη μιὰ μούλα. Μπορούσε όμως μιὰ χαρά να τήν έχη και να τή χαίρεται. Κι αυτή τὸ Νύσο. "Ο νους της τώρα, καθώς τή μεθούσαν οί μανόλιες, ήταν όλος στο νιό. «Θα με ξαναγαπήσης, τής είχε πη, και θά ένωθοῦμε!» Και δέν ήταν ψεύτης, ούτε άτιμος. Τής είχε πη τήν αλήθεια. "Ω, ύπήρχε ακόμα γι' αυτήν εὐτυχία! Και μ' αυτή θά εκδικιόταν τον πατέρα της...

ΜΕΘΥΣΜΕΝΗ, γεμάτη πόθο, πείσμα, τρέλα και χαρά, ἐκάθησε ἀμέσως και τοῦ ἔγραψε δυὸ λόγια : «Εἶχες δίκιο. "Ἐλα ! Ἄπόψε, τὴν ἴδια ὥρα θὰ σὲ περιμένω». Καὶ κρυφά, τοῦστειλε τὸ γραμματάκι μὲ τὴ βγάγια. Ἐπειτα ἔλουσε και μύρωσε τὸ κορμί της ὄλο, — κορμί ξανθῆς, ἴδιο στὸ χρώμα μὲ τὰ σαρκόφυλλα τῆς μανόλιας, — ὅπως θὰ τζουζε και θὰ τὸ μύρωνε νύφη. Φόρεσε ἀπὸ μέσα τὰ πιὸ ἄμορφα, τὰ πιὸ πλουμιστά, τὰ πιὸ πλούσια ἀσπρόβρουχά της. Ἐβαλε ἀπὸ πάνω τὸ ἴδιο λευκὸ φουστάνι, ποῦ φοροῦσε στὸ πρῶτο της ἀντάμωμα μὲ τὸ Νύσο. Καὶ περιμένοντάς τον, πέρασε ἔλη της τὴν ἡμέρα σὰ μεθυσιμένη, γεμάτη πόθο, πείσμα, τρέλα και χαρά.

ΚΑΝΕΝΑΣ ἀπὸ τὸ σπίτι δὲν ὑποπτεύτηκε τὸ παραμικρό. Οὔτε ἡ βγάγια δὲν ἤξερε τι ἐσκόπευε νὰ κάμη. Ἀέξη δὲν εἶπε στὸν πατέρα της και στὸ γέρο θεῖο. Ἀέξη δὲν εἶπε στὸν κανένα. Καὶ τὴ νύχτα, τὴν κατασκοτεινὴ νύχτα, πρὶν βγῆ ἀκόμα τὸ μισοφέγγαρο και ἀφοῦ κοιμήθηκαν ἀνύποπτοι ὄλο, ἡ Κεθὴ λευκοφόρα ἀνοιξε τὴν καγγελόπορτα και δέχτηκε τὸ μορφονιὸ τὸ Νύσο στὴν ἀγκαλιά της. «—Ἐλα ! τοῦ εἶπε. Τώρα εἶμαι δική σου ! ἔλη δική σου !» Κάτι πῆγε νὰ τῆς πῆ και ἐκείνος, μὰ τὸν ἔκοψε : «— Σῶπα ! τὰ ξέρω, εἶχες δίκιο, θὰ τὰ ποῦμε ὕστερα.» Πῆγαν ἴσα στὸ κιόσκι και κάθησαν ἀγκαλιασμένοι στὸν ψάθινο καναπέ. Ἀπὸ πάνω τους, μὲ δέκα δλάνοιχτα λουλούδια, οἱ μανόλιες τοὺς μεθοῦσαν και τοὺς ἀποτρέλαιναν. Ἦταν στὰ σκοτεινά, μὰ αἰσθανόνταν γύρω τους σὰ μιὰ φωτοπλήμμυρα ἀπὸ μυρωδιά, ἀγάπη, ἡδονὴ και εὐτυχία. Ἐμειναν ἐκεῖ, στὸ κιόσκι, στὸν καναπέ, ὡς ποὺ ἄδειασαν ὄλο τὸ ποτήρι. Ἐπειτα τίποτα. Ἄκρα σιωπὴ και ἡσυχία. Ὁ Νύσος ἔφυγε μὲ φιλιὰ, τὴν ὥρα ποῦ ἔβγαине τὸ μισοφέγγαρο, ἀκόμα πιὸ κόκκινο κι' ἀπὸ τὸ χθερινό. Ὅλα εἶχαν τελειώσει. Καὶ κανένας ἀπὸ τὸ σπίτι, βυθισμένο στὸν ὕπνο, δὲν ὑποπτεύτηκε τὸ παραμικρό.

. . . . .

ΤΟ παλιὸ μαυροπέτρινο ἀρχοντοσπίτο, μισοκρυμμένο στὶς πρασιναδες τοῦ ἀπέραντου κήπου, ἔγεινε σὰν πρῶτα φωλιά ἡδονῆς και ἀμαρτίας. Κάθε νύχτα, ἡ Κεθὴ, βασίλισσα πάντα τῶν λουλουδιῶν και ζωντανὸς κρινός, δεχόταν τὸ Νύσο της, τὸν εὐτυχισμένο μορφονιό, ὄχι μόνο στὸ κιόσκι, παρὰ και στὴν ἴδια τὴν κάμαρά της. Στὸ ὕστερο ὁ κόντε - Παῦλος τὰ ἔμαθε. «—Τὶ ἔκαμες, δυστυχισμένη !» τῆς φώναξε χλωμός, μὲ τὸ γρόθο ψηλά. —«Τίποτα ! τοῦ ἀποκρίθηκε χλωμή. Ζῶ κι' ἐγὼ ὅπως ζοῦσε ἡ μητέρα μου». Κι' ὁ κόντε - Παῦλος κατέβασε

τὸ γρόθο, ἔσκυψε τὸ κεφάλι καὶ δὲν εἶπε λέξη. Ἐπὶ τότες πύκνωσε μόνο τὰ δέντρα τοῦ κήπου, ξενοντικὴ καὶ ντόπια, — ἄχ, ἐκείνες οἱ μανόλιες!... — κι' ἄρῃσε τοὺς κισσοὺς γὰ τὰ περιπλέξουν θεριεμένοι. Ἔτσι ἔγεινε ἓνα πυκνότατο πράσινο παραπέτασμα, ποὺ σκέπαζε ἑλωσδιόλου τὸ παλιὸ μαυροπέτρινο ἀρχοντόσπιτο, ντροπιασμένη σὰν πρῶτα φωλιὰ ἡδονῆς κι' ἄμικτίας.

(1922)

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

## ΟΙ ΜΟΙΡΑΙΟΙ

Μὲς στὴν ὑπόγεια τὴν ταβέρνα,  
μὲς σὲ καπνοὺς καὶ σὲ βρισές,  
(ἀπάνου στρίγγλιζε ἡ λατέρνα,  
ὅλη ἡ παρέα πίναμε ἐψές,  
ἐψές, σὰν ὅλα τὰ βραδάκια,  
νὰ πάνε κάτου τὰ φαρμάκια.

Σφιγγόταν ὁ ἓνας πλάι στὸν ἄλλο  
καὶ κάτου ἐφτυοῦσε καταγίς·  
ὦ! πόσο βάσανο μεγάλο,  
τὸ βάσανο εἶναι τῆς ζωῆς!  
Ὅσο κι ὁ νοὺς ἂν τυραννιέται,  
ἄσπρην ἡμέρα δὲ θυμιέται!

(Ἦλιε καὶ θάλασσα γαλάζα  
καὶ βᾶθος τ' ἄσωτου οὐρανοῦ·  
ὦ! τῆς αὐγῆς κροκάτη γάζα,  
γαρούφαλα τοῦ δειλινοῦ,  
λάβρατε, σβήνετε μακριὰ μας,  
χωρὶς νὰ μπεῖτε στὴν καρδιά μας!)

Τοῦ ἐνοῦ ὁ πατέρας χρόνια δέκα  
παράλυτος ἴδιο στοιχειό·  
τοῦ ἄλλου κοντόμερη ἡ γυναῖκα  
στὸ σπίτι λυώνει ἀπὸ χτικιό·  
στὸ Παλαμήδι ὁ γυιὸς τοῦ Μάζη  
κ' ἡ κόρη τοῦ Γιαβῆ στὸ Γκάζι.